

INFORMACJA
O SYTUACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
NA LOKALNYM RYNKU PRACY
ORAZ ZREALIZOWANYCH
W 2022 ROKU
PROGRAMACH AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ.

WSTĘP

Niniejsza informacja dotyczy sytuacji osób niepełnosprawnych w powiecie zgorzeleckim oraz realizacji programów aktywizacji zawodowej w 2022 roku przez Powiatowy Urząd Pracy w Zgorzelcu.

Termin niepełnosprawność w Polsce zdefiniowany jest w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 r. jako trwała lub okresowa niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodująca niezdolność do pracy. Taka definicja wynika z modelu medycznego niepełnosprawności i kładzie nacisk na braki bądź ułomności osoby niepełnosprawnej. Pierwszym dokumentem w Polsce odchodzącym od definicji medycznej na rzecz definicji społecznej niepełnosprawności jest ratyfikowana przez Prezydenta RP w dniu 6 września 2012 Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych.

W Polsce obowiązują trzy stopnie niepełnosprawności: znaczny, umiarkowany i lekki. Dodatkowo funkcjonują dwa rodzaje orzecznictwa: do celów rentowych i poza rentowych, regulowane odrębnymi ustawami i prowadzone przez różne instytucje. Taki stan znacznie utrudnia zbieranie danych o osobach niepełnosprawnych.

Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych wprowadza pojęcia niepełnosprawności prawnej i niepełnosprawności biologicznej. Poza spisami powszechnymi wszelkie gromadzone dane statystyczne dotyczą osób niepełnosprawnych prawnie.

Niepełnosprawność potwierdzona orzeczeniem to tzw. niepełnosprawność prawna. Orzeczenie ustalające niepełnosprawność lub stopień niepełnosprawności stanowi podstawę do ubiegania się o pomoc przewidzianą w ustawie rehabilitacyjnej oraz do przyznania ulg i uprawnień na podstawie innych przepisów, np. zniżek komunikacyjnych, odliczeń podatkowych. Natomiast niepełnosprawność biologiczna to subiektywne odczuwanie przez konkretną osobę ograniczenia wykonywania podstawowych dla danego wieku czynności, przy braku orzeczenia.

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH BEZROBOTNYCH I POSZUKUJĄCYCH PRACY NIEPOZOSTAJĄCYCH W ZATRUDNIENIU ZAREJESTROWANYCH W POWIATOWYM URZĘDZIE PRACY W ZGORZELCU.

Dla osób z niepełnosprawnością, praca zawodowa jest nie tylko źródłem dochodów, ale również formą terapii i rehabilitacji zawodowej. Dzięki pracy, osoba niepełnosprawna staje się bardziej niezależna, jej poczucie własnej wartości wzrasta, a kontakty z innymi ludźmi stają się częstsze i lepsze. Dlatego ważne jest wspieranie zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami.¹

Każdy człowiek ma prawo wyboru ścieżki zawodowej. Tego prawa nie mogą być pozbawione osoby z niepełnosprawnością. Dlatego działania Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, podejmowane wspólnie z Ministerstwem Rodziny i Polityki Społecznej zmierzają do udzielania wsparcia na wielu płaszczyznach budowania ścieżki kariery zawodowej, zaczynając od edukacji osób z niepełnosprawnością i dalej poprzez wspieranie w rozwoju zawodowym.

W niniejszej informacji przedstawiona została sytuacja osób zamieszkałych na terenie powiatu zgorzeleckiego, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zgorzelcu i posiadających orzeczony stopień niepełnosprawności.

Tabela 1

Podstawowe dane statystyczne w 2022 roku.

	Osoby pozostające w ewidencji PUP Zgorzelec na dzień 30.06.2022		Osoby pozostające w ewidencji PUP Zgorzelec na dzień 31.12.2022	
	Razem	Kobiety	Razem	Kobiety
Ogółem bezrobotni	1349	732	1311	685
w tym bezrobotni niepełnosprawni	165	45	153	42
Ogółem poszukujący pracy i niepozostający w zatrudnieniu	56	16	50	22
w tym niepełnosprawni poszukujący pracy i niepozostający w zatrudnieniu	18	4	14	5

¹ <https://www.pfron.org.pl/aktualnosci/szczegoly-aktualnosci/news/sytuacja-osob-niepelnospawnych-na-ryнку-pracy-wzrost-zatrudnienia-i-formy-wsparcia/>

Tabela 2**Podstawowe dane statystyczne za lata 2014 -2022.**

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ogółem bezrobotni	3720	2645	2239	1539	1437	1369	1625	1440	1311
w tym bezrobotni niepełnosprawni	351	292	278	198	186	185	179	176	153
Ogółem poszukujący pracy i niepozostający w zatrudnieniu	121	121	99	74	76	75	79	50	50
w tym niepełnosprawni poszukujący pracy i niepozostający w zatrudnieniu	30	33	16	12	14	12	13	13	14

Powołując się na dane statystyczne na dzień 31 grudnia 2022 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zgorzelcu były zarejestrowane 153 osoby bezrobotne niepełnosprawne oraz 14 osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu. Bezrobotne osoby niepełnosprawne w końcu roku 2022 stanowiły 12% ogółu osób bezrobotnych zarejestrowanych w tut. Urzędzie. Niepełnosprawne kobiety stanowiły prawie 7% wszystkich zarejestrowanych kobiet. Porównując sytuacje z lat ubiegłych, można zauważyć iż w latach 2014 – 2022 ogólna liczba osób bezrobotnych niepełnosprawnych ma tendencję spadkową, również ogólna liczba osób bezrobotnych maleje, jednak udział procentowy osób niepełnosprawnych w stosunku do ogólnej liczby bezrobotnych jest na podobnym poziomie i wahał się na przełomie lat w granicach 11-13%.

Tabela 3**Osoby niepełnosprawne bezrobotne włączone do ewidencji w I półroczu 2022 roku.**

	Razem	Kobiety	ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności
Osoby włączone do ewidencji osób niepełnosprawnych w tym:	61	25	16
osoby zarejestrowane po raz kolejny	53	19	14
poprzednio pracujący	58	24	16
zamieszkali na wsi	20	8	4
do 30 roku życia	12	8	4
powyżej 50 roku życia	28	9	7
bez kwalifikacji zawodowych	20	8	5
bez doświadczenia zawodowego	7	5	0

Tabela 4**Osoby niepełnosprawne bezrobotne włączone do ewidencji w II półroczu 2022 roku.**

	Razem	Kobiety	ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności
Osoby włączone do ewidencji osób niepełnosprawnych w tym:	64	23	23
osoby zarejestrowane po raz kolejny	59	20	19
poprzednio pracujący	58	21	21
zamieszkali na wsi	22	9	11
do 30 roku życia	5	2	3
powyżej 50 roku życia	28	6	4
bez kwalifikacji zawodowych	17	9	8
bez doświadczenia zawodowego	6	3	2

Analizując dane dotyczące liczby osób bezrobotnych włączonych do ewidencji w pierwszym i drugim półroczu 2022 roku można zauważyć, iż liczba ta jest porównywalna. W pierwszym półroczu liczba wynosiła 61, natomiast w drugim 64 czyli tylko o 3 osoby więcej.

W okresie całego roku najbardziej liczebną grupę stanowiły *osoby poprzednio pracujące* oraz *osoby zarejestrowane po raz kolejny*. Osób poprzednio pracujących w I półroczu 2022 r. było 58, co stanowiło 95% wszystkich osób bezrobotnych niepełnosprawnych włączonych do ewidencji, w II półroczu w ewidencji tuż. Urzędu osób tych było 58, stanowiąc 91% osób włączonych do ewidencji. W I półroczu 2022 r. *osób zarejestrowanych po raz kolejny* było 53 (87% osób włączonych do ewidencji), w II półroczu 2022 r. – 59 (92% osób włączonych do ewidencji). Trzecią co do liczebności grupą osób spośród włączonych, analogicznie jak w latach ubiegłych są osoby powyżej 50 roku życia. Ich liczba na koniec I i II półrocza 2022 r. wynosiła 28.

Tabela 5

Osoby niepełnosprawne poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu włączone do ewidencji w I półroczu 2022 roku.

	Razem	Kobiety	ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności
Osoby włączone do ewidencji osób niepełnosprawnych w tym:	12	4	5
osoby zarejestrowane po raz kolejny	11	4	5
poprzednio pracujący	12	4	5
zamieszkali na wsi	5	2	3
do 30 roku życia	1	1	1
powyżej 50 roku życia	5	2	0
bez kwalifikacji zawodowych	4	3	1
bez doświadczenia zawodowego	2	2	2

Tabela 6

Osoby niepełnosprawne poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu włączone do ewidencji w II półroczu 2022 roku.

	Razem	Kobiety	ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności
Osoby włączone do ewidencji osób niepełnosprawnych w tym:	8	2	4
osoby zarejestrowane po raz kolejny	7	1	3
poprzednio pracujący	6	1	3
zamieszkali na wsi	2	1	1
do 30 roku życia	2	1	1
powyżej 50 roku życia	4	0	2
bez kwalifikacji zawodowych	2	0	0
bez doświadczenia zawodowego	3	1	1

W I półroczu 2022 r. do ewidencji osób niepełnosprawnych zostało włączonych 12 osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu, w stosunku do roku ubiegłego była to grupa licząca o 2 osoby więcej. Najliczniejszą grupę spośród tych osób stanowiły osoby poprzednio pracujący (12 osób) oraz osoby zarejestrowane po raz kolejny (11 osób). Stanowiły one odpowiednio 100% i 91% osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu

włączonych do ewidencji. Sytuacja w II półroczu 2022 r. wyglądała następująco, do ewidencji zostało włączonych 8 osób, czyli o 4 osoby mniej niż w I półroczu. Nadal w/w obie grupy osób były najliczniejsze, grupa osób zarejestrowanych po raz kolejny liczyła 7 osób (87%), a liczba osób poprzednio pracujących 6 osób (75 %).

Tabela 7

Osoby wyłączone z ewidencji osób niepełnosprawnych w I półroczu 2022 roku.

	Bezrobotni	Poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu
Osoby wyłączone z ewidencji osób niepełnosprawnych w tym:	72	7
kobiety	32	4
zamieszkali na wsi	30	3
poprzednio pracujący	71	7
długotrwale	41	0
z wykształceniem co najmniej średnim	19	2

Tabela 8

Osoby wyłączone z ewidencji osób niepełnosprawnych w II półroczu 2022 roku.

	Bezrobotni	Poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu
Osoby wyłączone z ewidencji osób niepełnosprawnych w tym:	75	12
kobiety	26	1
zamieszkali na wsi	23	4
poprzednio pracujący	69	10
długotrwale	40	3
z wykształceniem co najmniej średnim	23	2

W I półroczu 2022 r. z ewidencji osób niepełnosprawnych wyłączono 72 osoby niepełnosprawne oraz 7 osób poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu. W II półroczu wyłączono 75 osób niepełnosprawnych oraz 12 osób poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu. Największą liczbę wyłączonych osób spośród bezrobotnych niepełnosprawnych stanowiły osoby poprzednio pracujące, w pierwszym półroczu była to grupa licząca 71 osób (98%), w drugim zaś 69 osób (92%).

Zjawisko to można tłumaczyć faktem, iż osoby poprzednio pracujące są aktywniejsze zawodowo, łatwiej dostosowują się do rynku pracy, a posiadane kwalifikacje i umiejętności systematycznie ubogacają dodatkowym doświadczeniem

zawodowym. Osoby takie płynnie poruszają się po rynku pracy i są atrakcyjniejsze jako kandydaci do pracy.

Tabela 9

Osoby wyłączone z ewidencji osób niepełnosprawnych w I i II półroczu 2022 roku z uwzględnieniem przyczyny wyłączenia.

	Stan na 30.06.2022 r.	Stan na 31.12.2022 r.
Osoby wyłączone z ewidencji osób niepełnosprawnych w tym:	72	75
podjęcie pracy	32	27
odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy	0	1
rezygnacja lub niepotwierdzenie gotowości do pracy	11	22
osiągnięcie wieku emerytalnego, nabycie praw emerytalnych, rentowych lub praw do świadczenia przedemerytalnego	11	8

W 2022 roku najczęstszą przyczyną wyłączeń spośród osób niepełnosprawnych było podjęcie pracy. W I półroczu 2022 r. wyłączono z tytułu podjęcia pracy 32 osoby, co stanowiło 44% wszystkich wyłączeń osób niepełnosprawnych oraz po 11 osób z tytułu osiągnięcia wieku emerytalnego, nabycie praw emerytalnych, rentowych lub praw do świadczenia przedemerytalnego oraz z tytułu rezygnacji lub niepotwierdzenia gotowości do pracy, co stanowiło po 15% wszystkich wyłączeń osób niepełnosprawnych.

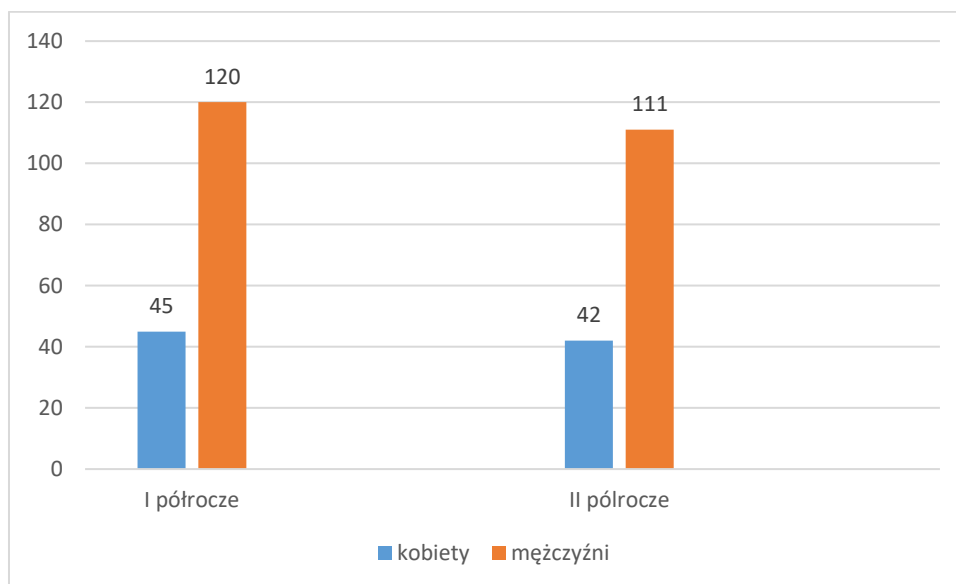
W II półroczu 2022 r. wyłączono z tytułu podjęcia pracy 27 osób, co stanowiło 36% wszystkich wyłączeń osób niepełnosprawnych oraz 22 osoby z tytułu rezygnacji lub niepotwierdzenia gotowości do pracy, co stanowiło 29% wszystkich wyłączeń osób niepełnosprawnych. Osiągnięcie wieku emerytalnego, nabycie praw emerytalnych, rentowych lub praw do świadczenia przedemerytalnego było trzecim powodem wyłączeń i stanowiło 11%.

II. CHARAKTERYSTYKA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH BEZROBOTNYCH I POSZUKUJĄCYCH PRACY NIEPOZOSTAJĄCYCH W ZATRUDNIENIU ZAREJESTROWANYCH W POWIATOWYM URZĘDZIE PRACY W ZGORZELCU UWZGLĘDNIAJĄCA PODZIAŁ NA RÓŻNORODNE GRUPY.

Wykres 1

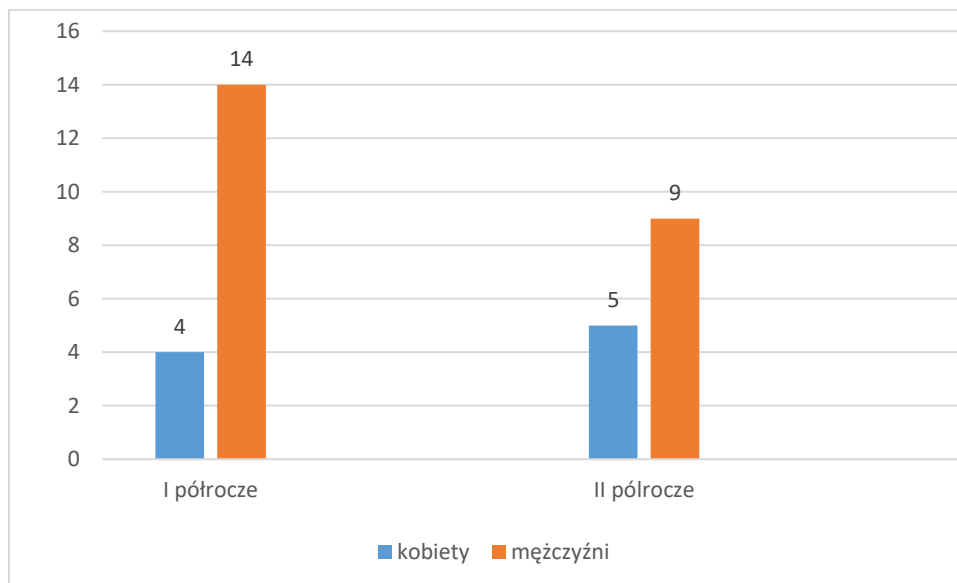
Osoby bezrobotne niepełnosprawne wg płci w 2022 roku.

Jak wynika z danych przedstawionych na powyższym wykresie w pierwszym i drugim półroczu przeważającą liczbę wśród bezrobotnych osób niepełnosprawnych stanowili mężczyźni. W I półroczu 2022 r. było to 120 mężczyzn, którzy stanowili 73% ogółu, w II półroczu 111 mężczyzn, którzy stanowili 72% ogółu. Zauważyć można, że w przypadku osób niepełnosprawnych udział mężczyzn jest większy niż w ogólnej liczbie wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych, gdzie od lat zarejestrowanych kobiet jest więcej.

Wykres 2

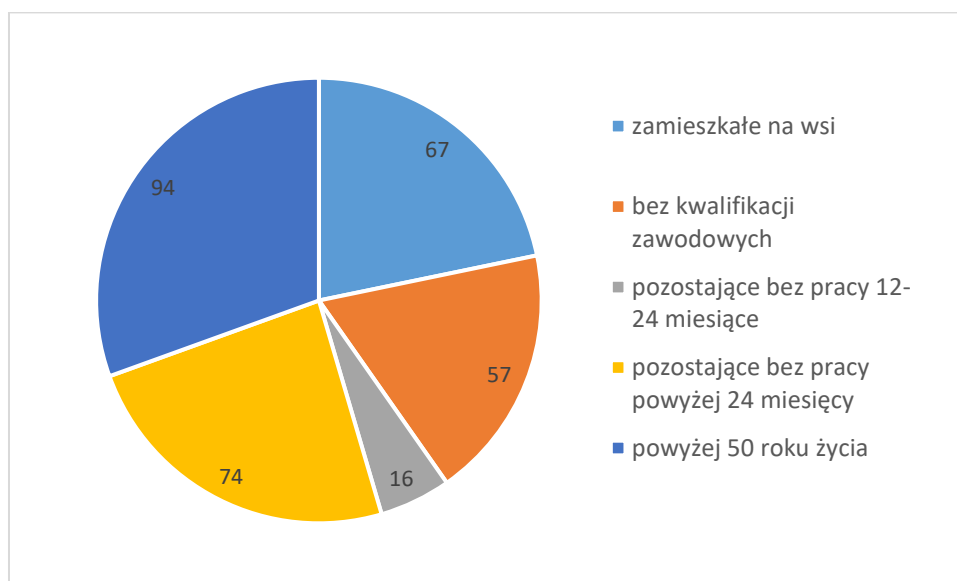
Osoby niepełnosprawne poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu wg płci w 2022 roku.

W przypadku osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu sytuacja w 2022 roku była analogiczna jak w przypadku osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako bezrobotne. Mężczyźni stanowili większą grupę (pierwsze półrocze 14 mężczyzn; 78% ogółu, drugie półrocze (9 mężczyzn; 64% ogółu).

Wykres 3

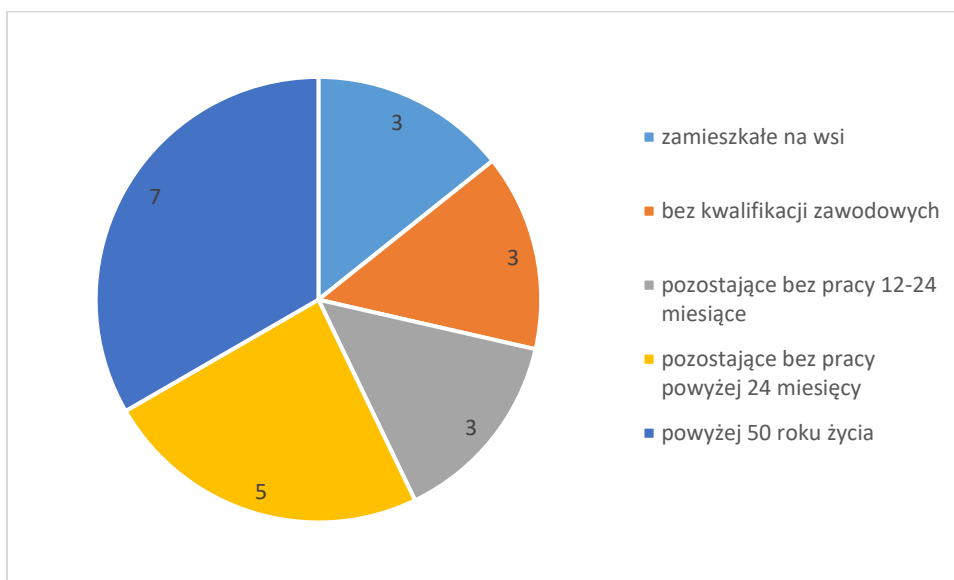
Osoby bezrobotne niepełnosprawne wg wybranych grup na koniec 2022 roku.

Na koniec II półrocza 2022 roku wśród 153 osób bezrobotnych niepełnosprawnych były 94 osoby powyżej 50 roku życia i była to najliczniejsza grupa osób, kolejną grupą wg ilości osób były osoby pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy – 74 osoby, a kolejną grupę stanowiły osoby zamieszkujące na wsi – 67 osób. Udział procentowy tych grup na koniec II półrocza prezentował się następująco: osoby powyżej 50 roku życia to 61% ogółu bezrobotnych niepełnosprawnych, osoby pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy to 48%, a osoby zamieszkujące na wsi to 44% niepełnosprawnych bezrobotnych.

Wykres 4

Osoby niepełnosprawne poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu wg wybranych grup na koniec 2022 roku.

Wśród osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu, na koniec II półrocza znajdowało się łącznie 14 osób, a struktura przedstawiała się następująco:

- zamieszkałe na wsi – 3 osoby (21%),
- bez kwalifikacji zawodowych – 3 osoby (21%),
- pozostające bez pracy 12-24 miesięcy – 3 osoby (21%),
- pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy – 5 osób (36%),
- w wieku powyżej 50 roku życia – 7 osób (50%).

Najlichnieszą grupą były osoby powyżej 50 roku życia 7 osób oraz osoby pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy - 5 osób.

Osoby niepełnosprawne nie stanowią jednorodnej grupy. Mogą to być osoby niepełnosprawne pod względem fizycznym, sensorycznym, intelektualnym lub psychicznym. Mogą to też być osoby niepełnosprawne od urodzenia lub też takie, które nabyły niepełnosprawność w dzieciństwie, we wczesnej młodości lub w późniejszych latach, w okresie nauki lub w trakcie zatrudnienia. Niepełnosprawność tych osób może nieznacznie wpływać na ich zdolność do pracy i uczestnictwo w życiu społecznym, ale też może mieć poważny wpływ, wymagający znacznego wsparcia i pomocy.

Tabela 10

Osoby niepełnosprawne bezrobotne i poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zgorzelcu wg rodzaju niepełnosprawności (dane na koniec drugiego półrocza 2022 roku).

Rodzaj niepełnosprawności	Niepełnosprawni bezrobotni	Niepełnosprawni poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu	Ogółem
Upośledzenie umysłowe	3	0	3
Choroby psychiczne	21	4	25
Zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	11	0	11
Całościowe zaburzenia rozwojowe	1	0	1
Choroby narządu wzroku	10	1	11
Upośledzenia narządu ruchu	39	2	41
Epilepsja	14	1	15
Choroby układu oddechowego i układu krążenia	13	0	13
Choroby układu pokarmowego	6	2	8
Choroby układu moczowo - pęciowego	1	0	1
Choroby neurologiczne	20	3	23
Inne i nieustalone	14	1	15
Razem	153	14	167

Spośród osób niepełnosprawnych największą grupę tworzyły osoby posiadające upośledzenie narządu ruchu – 41 osób, co stanowiło 25% ogółu niepełnosprawnych. W stosunku do roku ubiegłego wśród tej grupy zmniejszyła się

liczba osób i udział procentowy. Natomiast zauważono niewielki wzrost liczby osób z chorobami psychicznymi, udział tych osób w ogólnej liczbie wzrósł o 0,3%.

Tabela 11

Struktura osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zgorzelcu wg stopnia niepełnosprawności w 2022 roku.

Wyszczególnienie wg stopnia niepełnosprawności	Niepełnosprawni bezrobotni stan na 30.06.2022	Niepełnosprawni bezrobotni stan na 31.12.2022	Niepełnosprawni poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu bezrobotni stan na 30.06.2022	Niepełnosprawni poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu bezrobotni stan na 30.12.2022
Stopień znaczny	2	4	3	0
Stopień umiarkowany	23	26	7	7
Stopień lekki	140	123	8	7
Razem	165	153	18	14

Zdecydowana większość niepełnosprawnych osób bezrobotnych posiada lekki stopień niepełnosprawności, na koniec II półrocza 2022 roku osoby te stanowiły 80% ogółu bezrobotnych niepełnosprawnych. Osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności stanowiły 17% ogółu, a najmniejszą grupą były osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności, które stanowiły 3% ogółu niepełnosprawnych bezrobotnych.

Wśród niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu na koniec II półrocza osób posiadających stopień lekki i umiarkowany zarejestrowanych było po 7 osób, co stanowiło po (50%).

Tabela 12**Struktura osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zgorzelcu wg wieku w 2022 roku.**

Wyszczególnienie wg wieku	Niepełnosprawni bezrobotni stan na 30.06.2022	Niepełnosprawni bezrobotni stan na 31.12.2022	Niepełnosprawni poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu bezrobotni stan na 30.06.2022	Niepełnosprawni poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu bezrobotni stan na 30.12.2022
18 - 24	6	4	0	0
25 - 29	7	4	1	2
30 - 39	16	20	3	2
40 - 44	7	14	3	2
45 - 49	19	17	3	1
50 - 54	28	25	2	2
55 - 59	40	33	2	2
60 lat i więcej	42	36	4	3
Razem	165	153	18	14

Na podstawie danych z powyższej tabeli można zauważyć, iż na koniec 2022 roku wśród osób bezrobotnych niepełnosprawnych największą grupę tworzyli bezrobotni w wieku 60 lat i więcej, stanowili oni 23% osób bezrobotnych niepełnosprawnych. Grupą najmniej liczebną były osoby w wieku 18-24 oraz 25-29 lat. Ich udział w stosunku do wszystkich osób bezrobotnych posiadających orzeczony stopień niepełnosprawności wynosił po 3%.

W przypadku osób poszukujących pracy na koniec II półrocza 2022 roku największą grupą tworzyli także bezrobotni w wieku 60 lat i więcej. Ich odsetek kształtował się na poziomie 21% ogółu osób niepełnosprawnych poszukujących pracy.

Tabela 13

Struktura niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zgorzelcu wg wykształcenia w 2022 roku.

Wyszczególnienie wg poziomu wykształcenia	Niepełnosprawni bezrobotni stan na 30.06.2022	Niepełnosprawni bezrobotni stan na 31.12.2022	Niepełnosprawni poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu bezrobotni stan na 30.06.2022	Niepełnosprawni poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu bezrobotni stan na 31.12.2022
Wyższe	5	6	4	5
Policealne i średnie zawodowe	20	21	3	2
Średnie ogólnokształcące	7	7	0	0
Zasadnicze zawodowe	47	48	4	3
Gimnazjalne	4	5	1	0
Podstawowe i podstawowe nieukończone	82	66	6	4
Razem	165	153	18	14

Na koniec II półrocza 2022 najbardziej liczebną grupę wśród niepełnosprawnych bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem podstawowym lub podstawowym nieukończonym (66 osób, co stanowiło 43% ogółu) i osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (48 osób, co stanowiło 31% ogółu). Podobna sytuacja miała miejsce na koniec I półrocza, do najliczniejszej grupy należały osoby z wykształceniem podstawowym lub podstawowym nieukończonym (82 osoby, co stanowiło prawie 50% ogółu), oraz osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (47 osób, co stanowiło 28% ogółu bezrobotnych niepełnosprawnych).

Wśród osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu na koniec II półrocza sytuacja wyglądała podobnie – największą grupę stanowiły osoby z wykształceniem wyższym - 5 osób, co stanowiło 35% niepełnosprawnych poszukujących pracy.

Analizując powyższe dane w odniesieniu do osób bezrobotnych niepełnosprawnych można zauważyć, że posiadane wykształcenie ma zasadniczy wpływ na strukturę osób zarejestrowanych w tut. urzędzie, im niższe wykształcenie, tym większa jest liczba osób mająca udział w poszczególnych grupach. Największy

udział ma grupa osób bezrobotnych z podstawowym wykształceniem a najmniejszy z wyższym.

Natomiast wśród osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu występuje odwrotna tendencja, ponieważ najliczniejszą grupę stanowią osoby z wykształceniem wyższym.

III. REALIZOWANE PROGRAMY AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ W 2022 ROKU NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH BEZROBOTNYCH I POSZUKUJĄCYCH PRACY NIEPOZOSTAJĄCYCH W ZATRUDNIENIU ZAREJESTROWANYCH W POWIATOWYM URZĘDZIE PRACY W ZGORZELCU

Powiatowy Urząd Pracy w Zgorzelcu w 2022 roku realizował zadania na rzecz wzrostu aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych. Na aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych z powiatu zgorzeleckiego przeznaczono ogółem

280 298,44zł:

- **75 783,51 zł** środki Funduszu Pracy,
- **168 800,00 zł** środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczone na aktywizację zawodową,
- **35 714,93 zł** środki w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014 – 2020 Projekt” Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych po 30 roku życia w powiecie zgorzeleckim” – Działanie 8.1 współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Tabela 14

Wydatkowanie środków w rozbiu na źródła finansowania, formę aktywizacji oraz liczbę osób korzystających ze wsparcia w 2022 roku.

Forma aktywizacji	FP		PRFON		RPO WD		razem	
	osoby	kwota	osoby	kwota	osoby	kwota	osoby	kwota
PRACE INTERWENCYJNE	3	13 999,71	0	0,00	0	0,00	3	13 999,71
PRACE SPOŁECZNIE - UŻYTECZNE	3	2 403,60	0	0,00	0	0,00	3	2 403,60
SZKOLENIA/BONY SZKOLENIOWE	1	7 380,20	0	0,00	2	10 714,93	3	18 095,13
REFUNDACJA MIEJSCA PRACY	1	27 000,00	2	88 800,00	0	0,00	3	115 800,00
ŚRODKI NA ROZPOCZĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ	1	25 000,00	2	80 000,00	1	25 000,00	4	130 000,00
Razem	9	75 783,51	4	168 800,00	3	35 714,93	16	280 298,44

Tabela 15

Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy w 2022 r.

Nazwa programu	Osoby rozpoczynające programy w 2022 roku	
	Bezrobotni niepełnosprawni	Niepełnosprawni poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu
Prace interwencyjne	3	0
Prace społecznie użyteczne	3	0
Szkolenie	2	1
Podjęcie pracy na stanowiskach objętych refundacją kosztów wyposażenia stanowisk pracy	2	1
Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	2	2
Razem	12	4

Aktywizacją objęto łącznie 12 osób bezrobotnych niepełnosprawnych oraz 4 osoby niepełnosprawne poszukujące pracy niepozostający w zatrudnieniu.

Z tytułu zwrotu kosztów poniesionych przez pracodawcę w związku z zatrudnieniem **w ramach prac interwencyjnych** podjęły pracę 3 osoby bezrobotne niepełnosprawne, koszt tej formy wsparcia wyniósł **13 999,71 zł.**

W ramach prac społecznie użytecznych zaktywizowano 3 osoby bezrobotne niepełnosprawne, koszt tej formy wsparcia wyniósł **2 403,60 zł.**

W 2022 r. zatrudnienie na **nowo utworzonym i wyposażonym miejscu pracy** podjęły dwie osoby bezrobotne niepełnosprawne i jedna osoba niepełnosprawna poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu. Koszt tej formy aktywizacji wyniósł **115 800 zł.**

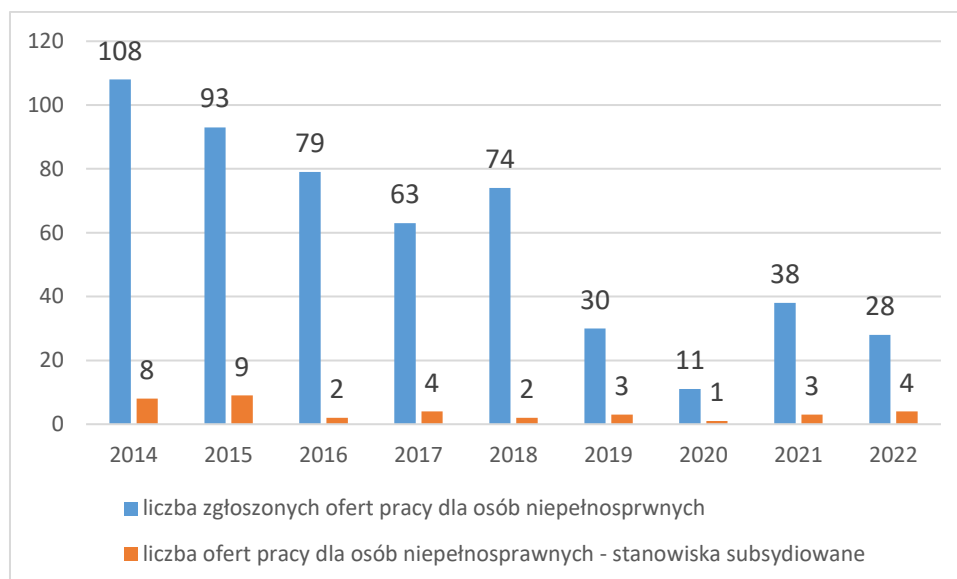
Powiatowy Urząd Pracy w Zgorzelcu w 2022 roku przeznaczył **na program szkoleń** dla osób bezrobotnych niepełnosprawnych kwotę **18 095,13 zł**, dzięki czemu sfinansował szkolenia dla dwóch osób bezrobotnych niepełnosprawnych oraz dla jednej osoby niepełnosprawnej poszukującej pracy.

W 2022 r. 4 osoby niepełnosprawnych skorzystało także ze wsparcia finansowego w postaci bezzwrotnych **środków na podjęcie działalności gospodarczej**, łączna kwota wsparcia wyniosła **130 000 zł.**

W 2022 roku Powiatowy Urząd Pracy w Zgorzelcu świadczył też dla osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności usługi poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy. Usługi poradnictwa zawodowego dotyczyły pomocy w podjęciu decyzji zawodowych, czyli wybrania odpowiedniej ścieżki zawodowej, możliwości szkolenia i kształcenia zawodowego z uwzględnieniem rodzaju i stopnia uszkodzenia organizmu, możliwości uzyskania zatrudnienia w danym zawodzie i sytuacji na lokalnym rynku pracy. Z usług poradnictwa zawodowego w 2022 roku skorzystało 38 osób: 35 osób z niepełnosprawnością skorzystało z porad indywidualnych, 1 osoba wzięła udział w poradzie grupowej, 2 osoby skorzystały z informacji zawodowej grupowej.

Wykres 5

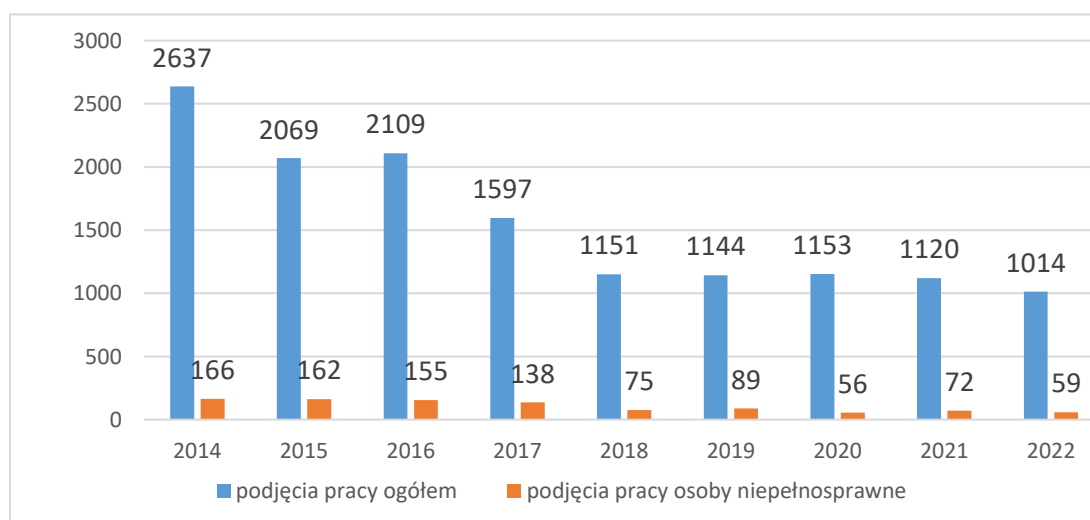
Oferty pracy dla osób niepełnosprawnych zgłaszane do Powiatowego Urzędu Pracy w Zgorzelcu w latach 2014 -2022.

Jak przedstawia wykres 5 Powiatowy Urząd Pracy w Zgorzelcu w 2022 roku dysponował 32 ofertami pracy skierowanymi wyłącznie do osób posiadających orzeczony stopień niepełnosprawności, z czego 4 oferty stanowiły subsydiowane miejsce pracy.

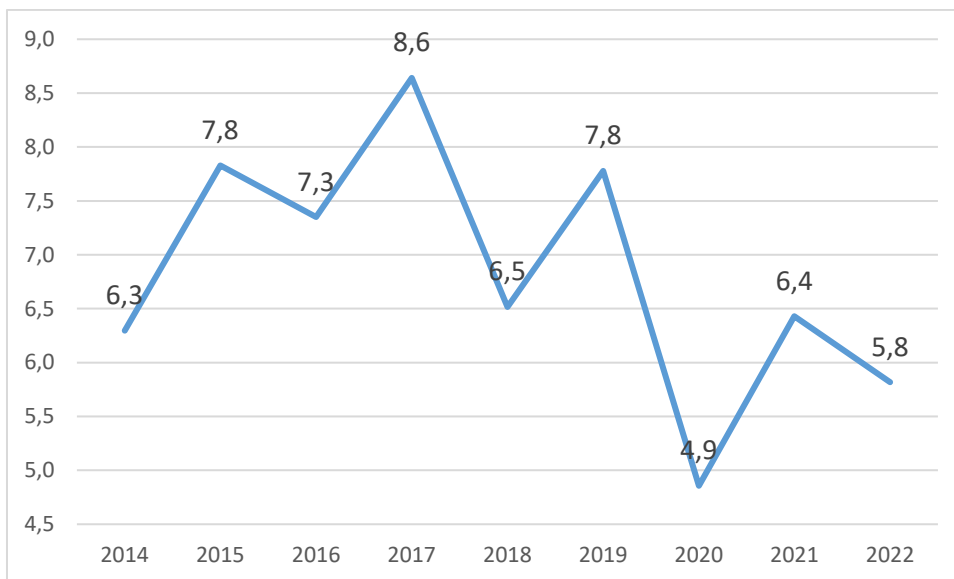
Wykres 6

Podjęcia pracy osób bezrobotnych, w tym niepełnosprawnych w latach 2014– 2022.

Wykres 7

Udział procentowy osób niepełnosprawnych spośród wszystkich bezrobotnych podejmujących pracę w latach 2014 – 2022.

Z powyższych danych wynika, iż w 2022 roku spośród 1014 osób podejmujących pracę 59 osób należało do grupy osób posiadających orzeczony stopień o niepełnosprawności, co stanowiło 6% ogółu podjęć pracy w 2022 r.

Sporządziła: Małgorzata Lewanowicz